

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចលើកម្រាងស្នើសុំសំណងជួសជុលការខូចខាត
ដល់ខ្លួនគ្រោះក្នុងករណីសំណុំរឿង០០២ «ថ្នាក់កម្រិត»

អាន ហេតុអ្វី : អ្នកប្រឹក្សាច្បាប់នៃមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
១២ សីហា ២០១៣

ប្រែសម្រួលដោយ: នង ច័ន្ទមណ្ឌិត

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានប្រកាសថា សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបាន
លើកកម្រាងស្នើសុំសំណងជួសជុលការខូចខាត ក្នុងករណីសំណុំរឿង០០២ នៅអង្គជំនុំជម្រះវិសា
មញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាថា មានលក្ខណៈសមរម្យសម្រាប់ការតាមដានដែលប៉ះពាល់របស់ជនរងគ្រោះ
ហើយស្ថិតក្នុងគោលការណ៍នេះនឹងត្រូវបានតុលាការសម្រេចអនុម័ត ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី មិនទាន
មានការអះអាងឲ្យច្បាស់លាស់ណាមួយ ទៅលើដំណើរតាមដាន ដោយការអនុម័តរបស់ខាងតុលាការ
អាស្រ័យលើភាពស្រពិចស្រពិលចំពោះលទ្ធភាពរបស់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងផ្នែក
ទ្រទ្រង់ជនរងគ្រោះ ដើម្បីទទួលបាននូវការជ្រោមជ្រែងពីខាងរាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់កម្រាងមួយ
ចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់នូវរាល់ព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមសំណងឲ្យជនរងគ្រោះដទៃទៀត និងសំខាន់ជាងនេះ
ទៀតនោះគឺ ភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបែងចែកមូលនិធិសម្រាប់អនុវត្តរាល់កម្រាងទាំងអស់ដែលនឹងត្រូវ
បញ្ចប់នៅចុងខែកញ្ញានេះ ។

នៅខណៈពេលប្រកាសសាលក្រមករណីសំណុំរឿង០០១ វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គជំនុំជម្រះ
វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ធានាលើសំណងជួសជុលការខូចខាត ដូចមានចែង “ការប្រឆាំងលើការ
សម្រេចឲ្យសំណង ហើយ...ទទួលយកដោយទណ្ឌិត” ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរកឃើញថា ពុំមាន
យុត្តាធិការណាមួយធានាឲ្យ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដល់នូវសំណងជួសជុលការខូចខាត ទៅកាន់ដើម
បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ដោយឡែកមានតែជំរុញឲ្យខាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងភាគីដទៃទៀត
ជួយជ្រោមជ្រែងខាងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក៏បានលើក
ឡើងថា ពុំមានយន្តការច្បាប់ណាមួយ “តម្រូវឲ្យអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ធ្វើការសង
ប្តូរពេញសំណង ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ជាមួយនឹងមូលនិធិដែលបានមកពីអាជ្ញាធរជាតិ និងភាគី
ជាដៃគូនោះទេ” ។ ជនជាប់ចោទត្រូវបានតុលាការមើលឃើញថា ពិតជាមានភាពលបាក និងគ្មាន
លទ្ធភាព ដូច្នេះអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សម្រេចដល់សំណងដល់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រឹម
តែបញ្ចូលឈ្មោះរបស់ពួកគាត់ និងជនរងគ្រោះកម្រិតមធ្យមមួយចំនួនទៀត ក្នុងការចូលរួមសម្រេច

សាលក្រមចុងក្រោយ ចងក្រងនិងការបោះពុម្ពផ្សាយលិខិតសុំអភ័យទោសរបស់ជនជាប់ចោទនៅក្នុង ការជំនុំជម្រះ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានច្រានចោលនូវសំណើសុំសំណងជួសជុលការខូចខាត ទាំង អស់ ទាំងការកសាងវត្តអារាម និងកន្លែងសម្រាប់រំពួកពិធី ការព្យាបាលដោយមិនគិតថ្លៃ មូលនិធិ សម្រាប់ កម្មវិធីអប់រំលើប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរក្រហម និងការសិក្សាផ្សេងៗទៀត ទាមទារឲ្យមានការ ជ្រោមជ្រែងពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចជាថ្ងៃរំពួកបុណ្យជាតិ ។

ការរំពឹងទុកចំពោះអង្គជំនុំជម្រះលើកទីពីរក្នុងតុលាការ ចៅក្រមនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុង តុលាការកម្ពុជា បានធ្វើវិសោធនកម្មវិធានច្បាប់តុលាការក្នុងការពង្រីកវិសាលភាពដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ ខ្លួន ក្នុងការសម្រេចផ្តល់សំណងជួសជុលការខូចខាត ។ វិធានផ្ទៃក្នុងថ្មីទី២៣ស្ទួន ចែងថា ផ្តល់សិទ្ធិ អំណាចដល់ចៅក្រមក្នុងការ «វិនិច្ឆ័យលើគម្រោងដាក់លាក់មួយដែលមានឥទ្ធិពលសមរម្យដល់ការ សម្រេចផ្តល់សំណង ទាមទារដោយសហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយមានលទ្ធភាពក្នុង ការអនុវត្ត ។ គម្រោងបែបនោះត្រូវតែមានការរៀបចំ និងទទួលស្គាល់ ដោយសហការណ៍ជាមួយនឹង ផ្នែកទ្រទ្រង់ជនរងគ្រោះ និងសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទទួលយកមូលនិធិខាងក្រៅ» ។

ដោយគំណាងឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅចុងឆ្នាំ មុន បានធ្វើការកំណត់នូវអាទិភាពគម្រោងសំណងជួសជុលការខូចខាត និងមូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុខាងក្រៅ ថ្មីៗនេះ បានលើកឡើងពីអាទិភាពនូវគម្រោងសំណងទាំងប្រាំពីរ រួមមានដូចតទៅ៖ ទីមួយ ការទទួល ស្គាល់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះថ្ងៃចងចាំថ្មី សម្រាប់រំពួកដល់ជនរងគ្រោះក្នុងរបបខ្មែរក្រហម ។ ទីពីរ ការបង្កើតនូវទីតាំងសម្រាប់រំពួកពិធីជាសាធារណៈ ចំនួនពីរទៅប្រាំមួយកន្លែង ដើម្បីជាការទទួលស្គាល់ នូវផលប៉ះពាល់របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងករណីសំណុំរឿង០០២ ដូចជា មូលនិធិ សេវាកម្មសម្រាប់ព្យាបាលសុខភាពផ្លូវចិត្ត ចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងករណីសំណុំរឿង០០២ ។ ទីបី វិធីព្យាបាលដល់សក្តិដុន ។ ទី៤ ក្រុមស្វ័យជំនួយ ។ ទី៥ ពិព័រណ៍ចល័តដោយការបញ្ជាក់នូវកុន ឯកសារខ្លី និង ការផ្តល់សក្តិកម្មផ្ទាល់ដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ ទី៦ ទីតាំងពិព័រណ៍អចិន្ត្រៃយ៍ រួមមាន ឯកសារផ្សេងៗ ការផ្តល់សក្តិកម្មតាមប្រព័ន្ធពហុព័ត៌មាន និងការដាក់តាំងជារូបភាពថ្មីប្រឌិត ទាក់ទងនឹងការឈឺចាប់ និងផលប៉ះពាល់ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ ទី៧ កូនសៀវភៅព័ត៌មានដែល បកស្រាយ និងពន្យល់អំពីដំណើរការកាត់ក្តីនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ការចូលរួម របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងឧក្រិដ្ឋកម្មវិញករណីសំណុំរឿង០០២ ។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានរៀបរាប់ខាងដើម្បីចំហើយក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងទី២៣ស្ទួន ថាការដួង ផ្តើមទាំងនេះ ទាមទារឲ្យខាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានសកម្មភាព «ដែលមានការអនុម័តដោយអង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង ជាសំណងជួសជុលដល់ការខូចខាត ហើយនេះជាការវាស់ស្ទង់សបញ្ជាក់ច្បាស់

ពីការអនុម័ត និងអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ នៅដើមឆ្នាំនេះ មេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានស្នើសុំដល់នាយករដ្ឋមន្ត្រី “ដល់ជាទិសដៅ ឬសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាល” សម្រាប់ការអនុវត្តនូវថ្ងៃចងចាំថ្មី ការរក្សានូវទីតាំងទីក្រុងកម្ពុមួយចំនួនដែលមានចុះនូវដីការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះក្នុងករណី០០២ ការកសាងនូវទិសក្តារៈ និងទីតាំងរំពួកពិធីការបង្កើតជាបណ្តាសារ និងទីតាំងពិព័រណ៍ ការសហការដាក់បញ្ចូលនូវប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរក្រហមនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាកម្រិតជាតិពីថ្នាក់ទី៧ដល់ថ្នាក់ទី១២។ ជាកិច្ចឆ្លើយតប ខាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានយល់ស្របថា “ស្ថិតក្នុងគោលការណ៍” ត្រូវតែចាត់ចែងសារជាថ្មី នៅថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ថ្ងៃដែលបានបង្កើតតាំងពីឆ្នាំ១៩៨៤ “ជាថ្ងៃចងកំហឹង” និង “ជាថ្ងៃចងចាំ” ការពង្រីកវិសាលភាពការអប់រំពីរបបខ្មែរក្រហម។ ថ្មីៗនេះបានដាក់បញ្ចូលនៅកម្រិតថ្នាក់ទី៧ដល់ទី១២ ថ្នាក់ទី៧ និងថ្នាក់ទី៨។ មិនមានគម្រោងណាផ្សេងទៀតនៅឡើយទេ ត្រូវបានគេរៀបរាប់ឲ្យបានលម្អិត កាំទ្រដល់ការស្នើសុំដោយមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ខាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី សន្តត់ធ្ងន់ថា ជាការពិតណាស់រាល់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់គ្នាតែតម្រង់ទិសទៅរកក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់ លើប្រធានបទទាំងនេះ តែត្រូវចងចាំថាភ្នាក់ងារកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាមានភាពពុករលួយស្ទើរតែ “ការជ្រោមជ្រែងខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ក៏ដូចជាខាងហិរញ្ញវត្ថុ” សម្រាប់ការអនុវត្តនៅរាល់គម្រោងទាំងអស់ដែលបានស្នើសុំ។

ជាកំណត់ហេតុចំណាំថ្មីរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លើសំណើជួសជុលការខូចខាត ចង្អុលបង្ហាញថា ពុំមានបន្តនូវការប្រឹក្សារវាងមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងរាជរដ្ឋាភិបាល លើគម្រោង ចំពោះការបង្កើតនូវថ្ងៃចងចាំ ទៀតទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត “កាលបរិច្ឆេទលើការដួងដើមនូវទីតាំងរំពួកពិធីជាសាធារណៈ ដែលសហការណ៍ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលមិនទាន់ច្បាស់លាស់នៅឡើយទេ”។ អាស្រ័យហេតុដូច្នេះហើយ ទើបអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាមទារនូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចូលរួម មុនពេលដែលគម្រោងទាំងអស់នេះត្រូវបានអនុម័ត។

យោងតាមការស្នើសុំឲ្យបង្កើតជា ទិសក្តារៈ កន្លែងសម្រាប់រំពួកពិធី កម្មវិធីអប់រំមួយចំនួន និងការព្យាបាលខាងផ្លូវចិត្ត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសន្តត់ធ្ងន់ថា ដើមឡើយពួកគាត់ទាមទារថា រាល់ការស្នើសុំត្រូវតែបញ្ជាក់ឲ្យលម្អិត និងសមរម្យ ជាទទាហរណ៍ដូចជា ព័ត៌មានជាក់លាក់ អំពីទីតាំងតម្លៃ និងកន្លែងដែលពាក់ព័ន្ធ និងមានការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់ដី ព្រមទាំងតម្រូវការសម្រាប់អាជ្ញាធរកិច្ចការរដ្ឋបាល ដូចជាអាគារសម្រាប់ដាក់កាំភ្លើង។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្នុងអនុស្សាវរណៈថ្មីនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាននិយាយថា នៅក្នុងសំណើឯកសារលម្អិតនេះ ដែលរៀបរាប់ពីការស្នើសុំទីតាំងរំពួកពិធី គឺជាលក្ខខណ្ឌដំបូងតែប៉ុណ្ណោះសម្រាប់ការអនុម័តរបស់ពួកគេ។ មេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ទាំងនេះ នឹងព្យាយាមស្វែងរកនូវព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមទៀត បញ្ចូលនៅក្នុងគម្រោងស្នើសុំផ្សេងៗទៀត ដូចជា ថា តើអ្នកណាដែលនឹងមានការទទួលខុសត្រូវ លើការបង្កើត និងការផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រព្យាបាល ដល់សក្តិជន និងក្រុមស្វ័យជំនួយ បញ្ជាក់ពីការបរិច្ចេច្បាស់លាស់ កំឡុងពេលក្នុងការអនុវត្តគម្រោង នេះ និង ថា តើមានការចូលរួម របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលណាខ្លះ ដែលបានរៀបចំតាមលំដាប់ អាស្រ័យតាមជំនួយមូលនិធិ ។

ដូច្នោះ ថ្វីត្បិតតែអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានការសាកល្បងអនុម័តលើសំណើសុំរបស់ដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅតែមានភាពស្រពិចស្រពិល លុះត្រាតែមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មាន លទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់លើផ្ទៃទ្រទ្រង់ជនរងគ្រោះ ក្នុងការទទួលយកការជ្រោមជ្រែងខាងរដ្ឋាភិបាល បញ្ចូល បន្ថែមនូវរាល់ព័ត៌មានលម្អិតនៅក្នុងសំណើសុំ និងធានាបាននូវមូលនិធិចាំបាច់សម្រាប់រយៈពេលខ្លី សមរម្យ ដែលនៅសល់មុនការបិទសាលក្រមនេះ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានស្នើសុំមេធាវីនាំមុខ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឲ្យផ្តល់នូវព័ត៌មានបន្ថែមឲ្យបានត្រឹមថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣ ព្រមទាំង រៀបចំតាមលំដាប់ការដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយនូវសំណើសុំសំណងជួសជុលការខូចខាត ឲ្យបាននូវ ត្រឹមថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ខាងមុខនេះ ។